

Årsredovisning för

Kostfonden

802489-3532

Räkenskapsåret

2024-01-01 - 2024-12-31

Innehållsförteckning:

Sida

Förvaltningsberättelse	1-4
Resultaträkning	5
Balansräkning	6-7
Redovisningsprinciper och bokslutskommentarer	8
Noter	8-9
Noter till balansräkning	9-10
Underskrifter	11

Förvaltningsberättelse

Styrelsen för Kostfonden, 802489-3532 får härmed avge årsredovisning för 2024.

Allmänt om verksamheten

Kostfonden är en oberoende ideell insamlingsorganisation som ska verka för att öka den vetenskapligt underbyggda kunskapen kring hur kosten påverkar människors hälsa och olika sjukdomar. Kostfonden når huvudsakligen detta mål genom att stödja, organisera och samordna kliniska studier som utvärderar hur kosten påverkar olika hälsotillstånd. Fonden sprider även kunskap om kostforskningens mål och medel, samt om hur kosten kan förebygga sjukdomar.

Kostfonden samlar främst in medel genom donationer från privatpersoner och företag som väljer att bli så kallade företagsvänner. De donationer Kostfonden tar emot är uteslutande gåvor utan särskilda villkor och det står Kostfonden fritt att använda de insamlade medlen i enlighet med Kostfondens syfte.

Kostfonden söker även medel från olika myndigheter och andra fonder till projekt som fonden driver i egen regi.

När Kostfonden ska stötta forskning, identifierar det vetenskapliga rådet kunskapsluckor som är relevanta ur patient- och samhällssynpunkt och viktiga att fylla inom området kost och hälsa. Därefter bjuds forskare in att föreslå vilka studier de vill genomföra för att fylla den utvalda kunskapsluckan. De studier som Kostfonden stöttar ska kunna ligga till grund för nationella folkhälsostراتيجier eller behandlingsrekommendationer i vården. Därför lägger Kostfondens vetenskapliga råd stor vikt vid studiedesign och att frågeställningen är tydligt strukturerad. Studien ska uppfylla de kvalitetskrav som Statens beredning för medicinsk och social utvärdering (SBU) ställer i sina systematiska kunskapsöversikter.

Väsentliga händelser under räkenskapsåret

År 2024 var Kostfondens elfte verksamhetsår. Kostfonden samlade in ca 2,2 miljoner kronor. De insamlade medlen kom främst från månadsgivare, företagsvänner, minnesgåvor och engångsdonationer. Utöver detta fick fonden två bidrag från Vinnova á 300 000 kronor vardera till två projekt: "Matäventyret" och "Recept på recept". Efter en ansökan fick Kostfonden även 8 000 euro från en annan fond (som vill förbli anonym) till projektet Matäventyret. Dessa pengar delades ut i januari 2025.

Firade 10 år med ny sajt och jubileumsseminarier

Eftersom Kostfonden grundades år 2014, firade vi tio år under 2024. Med anledning av detta höll vi hösten 2024 fem lunchseminarier där vi intervjuade de forskare som Kostfonden har gett anslag till. Vi lanserade även en ny sajt, som är mer inriktad på insamling än den tidigare sajten.

Utllysning av anslag

Våren 2024 höll Kostfonden en utlysning för att ge anslag till projekt som syftade till att studera "riktade kostbehandlingar". Det vetenskapliga rådet beslöt att anslå medel till två olika projekt. Ett anslag om 1,52 miljoner kronor skulle gå till en studie av kost vid barnreumatism. Denna studie ställde dock forskaren in eftersom hon inte fick med fler kliniker i projektet. Anslaget betalades därför aldrig ut. Det andra anslaget om 80 000 kronor gick till studien av kost vid typ 2-diabetes i Bergen, som Kostfonden tidigare har finansierat. Forskarna använde anslaget för att köpa in fler glukosmätare till projektet.

I november inkom också en ansökan från forskarna som driver typ 2-diabetesstudien om att få ett anslag om 830 000 kronor så att de kan driva studien under ännu ett år. Målet med detta var att kunna rekrytera ytterligare 50 deltagare till projektet. Det vetenskapliga rådet beslutade att garantera forskarna dessa medel, men samtidigt uppmuntra dem att söka finansiering från andra fonder. Får de finansiering från annat håll, kommer Kostfonden att kunna ge anslag till en annan studie. Annars betalas medlen ut i slutet av 2025.

Kostfondens vetenskapliga råd kommer också att hålla en ny utlysning under 2025, eftersom projektet kring barnreumatism aldrig blev av.

Världsgenomslag för studien av kost vid IBS

En höjdpunkt för Kostfonden år 2024 var när studien av kost vid IBS publicerades i Lancet Gastroenterology & Hepatology den 19 april. Studien uppmärksammades av media över hela världen, bland annat New York Times.

Två resultat från studien stack ut. Det ena var att en strikt lågkolhydratkost fungerade lika bra som behandling mot kraftiga magproblem som den redan etablerade låg-FODMAP-kosten. Det andra resultatet - som ledde till många rubriker - var att båda kostbehandlingarna hade bättre effekt mot IBS än läkemedel.

Eftersom IBS är en folksjukdom som orsakar psykisk ohälsa och sjukskrivningar var detta viktiga resultat. Kostfonden skrev om två av studiedeltagarna på kostfonden.se.

Första resultaten från studien av kost vid typ 1-diabetes

Under september offentliggjorde forskarna bakom studien av kost vid typ 1-diabetes sina första preliminära resultat. De visar att personer med typ 1-diabetes kan få ett lägre och jämnare blodsocker om de äter mindre kolhydrater än vad som traditionell har rekommenderats.

Oväntat bra resultat i pilotprojektet "Recept-på-recept"

Under 2024 drev också Kostfonden två pilotprojekt som finansierades av Vinnova. De ena projektet - "Recept-på-recept" - byggde vidare på den ovan nämnda IBS-studien. Tillsammans med forskarna bakom studien undersökte vi om det går att behandla IBS med hjälp av ett digitalt stöd. Vi använde samma recept som i den första IBS-studien, men i stället för att leverera maten hem till deltagarna (som forskarna gjorde) fick deltagarna tillgång till recepten via Kostfondens plattform för kostbehandlingar, Treat Lifestyle. På plattformen fanns även en kunskapsbank där deltagarna kunde läsa på om IBS och det kostupplägg som de valde att följa (en lågkolhydratkost eller en låg-FODMAP-kost).

Deltagarna fick tillgång till plattformen under fyra veckor. Under den tiden minskade deras magproblem oväntat mycket. Deltagarna uppskattade framför allt kunskapsbanken på plattformen Treat Lifestyle. Forskarna på Sahlgrenska har fortsatt projektet. Mot slutet av 2024 fick de också 187 000 kronor i FoU-medel från Västra Götalandsregionen. De planerar att använda medlen till ett större projekt.

Matäventyret - ska lära bebisar äta mat

Det andra projekt som Kostfonden har drivit med hjälp av anslag från Vinnova har vi kallat "Matäventyret". I det har vi samarbetat med Monica Hunsberger, docent i folkhälsovetenskap vid Göteborgs universitet, och en rad personer som arbetar på BVC runt om i landet. Även i detta projekt har vi utnyttjat en digital plattform för att sprida kunskap, men denna gång om hur bebisar lär sig att äta mat och hur föräldrar kan förebygga matallergier. BVC-sköterskor har bjudit in nyblivna föräldrar till projektet, som sedan har fått ta del av informationsmaterialet.

Vi presenterade resultaten från projektet på vår sajt i februari 2025. En klar majoritet av de som fullföljde projektet tyckte att informationen i Matäventyret var lätt att förstå och att det inspirerade dem att ge barnen riktig mat. Materialet inspirerade även föräldrarna att ge bebisarna mat som är förknippad med matallergi. Detta kan förebygga allergier.

I december 2024 fick Kostfonden en donation om 8 000 euro från en fond (som vill förbli okänd) för att fortsätta detta projekt. Målet är att i samarbete med BVC utveckla en sajt som BVC kan hänvisa föräldrar till, så att de kan få bättre kunskap om bebisars ätutveckling och hur de kan förebygga matallergier.

Utveckling av Treat Lifestyle DSF AB

Kostfonden grundade år 2020 bolaget Treat Lifestyle DSF AB. I bolagets regi driver fonden en digital plattform för kostbehandlingar. Den innehåller en receptbank, en kunskapsbank och ett verktyg för kostregistrering. Plattformen används i dagsläget i studien av kost vid typ 2-diabetes, som drivs i Bergen i Norge. Kostfonden använde även Treat Lifestyle i det ovan nämnda projektet "recept-på-recept". Under projektet förbättrade vi plattformen på flera vis, så att den blev mer användarvänlig (detta finansierades genom att beslut år 2023 då Kostfondens styrelse anslog 100 000 kronor + moms till förbättringen).

Målet med Treat Lifestyle att ta fram ett verktyg som vården kan använda för att leverera kostbehandlingar på ett kostnadseffektivt vis, bland annat kostbehandlingar mot IBS.

För att täcka plattformens driftskostnader, gjorde Kostfonden ett aktieägartillskott till Treat Lifestyle om 30 000 kronor under 2024.

Det långsiktiga målet med Treat Lifestyle DSF AB är att plattformen ska generera intäkter och att vinsten från bolaget ska gå in i Kostfonden, så att fonden kan göra fler stora satsningar på valgjorda koststudier.

Resultat och ställning

Under 2024 slog Kostfonden rekord och samlade in mer medel än någonsin tidigare. Månadsgivandet har gått ner, men fonden fick flera större donationer från privata givare. Kostfondens förutsättningar att arbeta långsiktigt är fortsatt goda.

Fonden hade under 2024 en person anställd på cirka 35 procent. Utöver detta ledde Kostfondens generaldirektör Ann Fernholm även projekten "Matäventyret" och "Recept på recept". Det arbetet finansierades av anslaget från Vinnova. I övrigt bygger Kostfondens arbete till stor del på ideella insatser.

Föreningens främsta mål är att sjösätta randomiserade och kontrollerade kliniska prövningar som kan ligga till grund för nya behandlingsrekommendationer inom vården. Sådana studier är kostsamma. Kostfondens arbetsmodell är därför att ge ett initialt anslag till högkvalitativa studier som är samhällsviktiga och därefter uppmuntra och stödja forskarna att söka mer medel från andra forskningsfinansiärer. Denna modell har visat sig framgångsrik. De studier Kostfonden tidigare har satsat på har fått många miljoner från andra finansiärer. Vi kommer fortsätta att arbeta enligt denna modell.

Framtida utveckling

Kostfonden kommer fortsätta att rekrytera månadsgivare och företagsvännar, bland annat genom att sprida information om fonden via sociala medier och via vår sajt kostfonden.se.

Kostfonden kommer också arbeta för att sprida information internationellt via Kostfondens engelska sajt, dietaryscience.org.

.

Förvaltning

Kostfonden har en styrelse med fem ledamöter och två suppleanter. Ingen ersättning utgick.

Kostfondens vetenskapliga råd har fem ledamöter och två suppleanter. Ingen ersättning utgick.

Övrig information

Kostfonden har ett 90-konto: bankgiro 900-4243 eller plusgiro 900424-3.

Hemsida: www.kostfonden.se

Engelsk hemsida: dietaryscience.org

Ekonomisk översikt

	2024-12-31	2023-12-31	2022-12-31	2021-12-31
Intäkter	2 212 898	1 295 361	1 357 157	1 404 222
Över/underskott	864 593	174 248	-377 628	-268 439
Soliditet, %	89	74	26	98
Ändamålskostnader/Totala intäkter, %	44	60	107	102
Insamlingskostnader/Totala intäkter, %	7	16	13	10
Adm.kostnader/Totala intäkter, %	5	10	8	7

Förändring eget kapital

	2024-12-31
Eget kapital vid årets ingång	567 476
Årets resultat	864 593
Eget kapital vid årets utgång	1 432 069

Dispositioner beträffande vinst eller förlust

	Belopp
Styrelsen föreslår att till förfogande stående medel:	
balanserat resultat	567 476
årets resultat	864 593
Totalt	1 432 069
disponeras för	
balanseras i ny räkning	1 432 069
Summa	1 432 069

Vad beträffar företagets resultat och ställning i övrigt, hänvisas till efterföljande resultat- och balansräkningar med tillhörande bokslutskommentarer.

Resultaträkning

Belopp i kr	Not	2024-01-01- 2024-12-31	2023-01-01- 2023-12-31
Intäkter			
Företagsgåvor		153 250	94 500
Gåvor		1 512 214	1 097 210
Bidrag		546 188	102 400
Medlemsavgifter		1 250	1 250
		2 212 902	1 295 360
Kostnader			
Ändamålskostnader		-975 175	-781 369
Insamlingskostnader		-149 888	-207 715
Administrationskostnader		-121 454	-132 042
Rörelseresultat		966 385	174 234
Resultat från finansiella poster			
Övriga ränteintäkter och liknande intäkter		214	125
Nedskrivningar av finansiella anläggningstillgångar och kortfristiga placeringar		-102 006	-
Räntekostnader och liknande kostnader		-	-111
Resultat efter finansiella poster		864 593	174 248
Resultat före skatt		864 593	174 248
Årets resultat		864 593	174 248

Balansräkning

Belopp i kr	Not	2024-12-31	2023-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Finansiella anläggningstillgångar			
Andelar i koncernföretag	3	27 994	100 000
		27 994	100 000
Summa anläggningstillgångar		27 994	100 000
Omsättningstillgångar			
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		101 000	10 500
Övriga fordringar		31 251	1 240
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		30 000	53 023
		162 251	64 763
Kassa och bank		1 425 388	580 969
Summa omsättningstillgångar		1 587 639	645 732
SUMMA TILLGÅNGAR		1 615 633	745 732

Balansräkning

Belopp i kr	Not	2024-12-31	2023-12-31
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital			
Fritt eget kapital			
Balanserad vinst eller förlust		567 476	393 227
Årets resultat		864 593	174 248
		1 432 069	567 475
Summa eget kapital		1 432 069	567 475
Kortfristiga skulder			
Övriga kortfristiga skulder		91 694	38 966
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	4	91 870	139 291
		183 564	178 257
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		1 615 633	745 732

Redovisningsprinciper och bokslutskommentarer

Belopp i kr om inget annat anges

Allmänna redovisningsprinciper

Årsredovisningen har upprättats i enlighet med Årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd BFNAR 2012:1.

I år har för första gången resultaträkningen upprättats med funktionsindeldad uppställning. Detta för att bättre visa hur föreningens medel används för att främja ändamålet, och för att vara i linje med Giva Sveriges Styrande riktlinjer för årsredovisning.

Värderingsprinciper m m

Tillgångar, avsättningar och skulder har värderats utifrån anskaffningsvärden om inget annat anges nedan.

Belopp i kr om inget annat anges.

Not 1 Redovisningsprinciper

Intäktsredovisning

Medlemsavgifter

Medlemsavgifter omfattar inbetalningar för medlemskap i den ideella föreningen. Medlemsavgifter intäktsförs det räkenskapsår som den avser.

Gåvor och bidrag

Gåvor redovisas som huvudregel som intäkt när de erhålls. Som gåva räknas en transaktion i form av en tillgång eller tjänst som har ett värde och som föreningen tar emot utan att ge tillbaka motsvarande värde i utbyte. Bidrag redovisas som intäkt när villkoren för att erhålla bidraget har uppfyllts. Erhållna bidrag redovisas som skuld till dess villkoren för att erhålla bidraget uppfylls. Bidrag som erhållits för att täcka kostnader redovisas samma räkenskapsår som den kostnad bidraget är avsett att täcka.

Kostnadsredovisning

Ändamålskostnader

Ändamålskostnader avser direkta och indirekta kostnader för ändamålet så som donationer och personalkostnader.

Insamlingskostnader

Insamlingskostnader avser annonsering och andra reklamkostnader för att nå ut till potentiella bidragsgivare och viss del av personalkostnaderna.

Administrationskostnader

Administrationskostnader avser bland annat kostnader för redovisning och revision samt viss del av personalkostnaderna.

Not 2 Anställda och personalkostnader

Medelantalet anställda

	2024-01-01- 2024-12-31	2023-01-01- 2023-12-31
Män	-	-
Kvinnor	1	1
Totalt	1	1

Not 3 Andelar i koncernföretag

	2024-12-31	2023-12-31
Akkumulerade anskaffningsvärden:		
-Vid årets början	100 000	50 000
-Aktieägartillskott	30 000	50 000
-Nedskrivningar	-102 006	
Redovisat värde vid årets slut	27 994	100 000

Specifikation av bolagets innehav av aktier och andelar i koncernföretag

Ägarandelen av kapitalet avses, vilket även överensstämmer med andelen av rösterna för totalt antal aktier.

Dotterföretag / Org nr / Säte	Antal andelar	i %	Redovisat värde
Treat Lifestyle DSF AB, 559249-2739, Båstad	500	100%	27 994
			27 994

Not 4 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	2024-12-31	2023-12-31
Beslutat, ej utbetalt bidrag Norge	80 000	-
Förutbetald bidrag Vinnova		136 715
Övriga upplupna kostnader	11 870	2 576
	91 870	139 291

Underskrifter

Stockholm den dag som framgår av vår elektroniska signatur

Ann Fernholm

Fredrik Sjödin

Andreas Eenfeldt

Ann Craaford Ingvar

Ewa Meurk

Min revisionsberättelse har avgivits den dag som framgår av min elektroniska signatur

Mats Myhrgren
Auktoriserad revisor

This documents contains 12 pages before this page

Dokumentet inneholder 12 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 12 sivua ennen tätä sivua

Dette dokument indeholder 12 sider før denne side

Detta dokument innehåller 12 sidor före denna sida

authority to sign

representative

custodial

asemavaltuus

nimenkirjoitusoikeus

huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt

firmateckningsrätt

förvaltare

autoritet til å signere

representant

foresatte/verge

myndighed til at underskrive

repræsentant

frihedsberøvende